

Region Blekinge

2022-01-27

Vårt ärendenr: 2021/02202

Ert diarienummer: Fi2021/03461

Till Finansdepartementet

Svar på remiss gällande en skyldighet att beakta vissa samhällsintressen vid offentlig upphandling

Regionstyrelsens arbetsutskott har vid sitt sammanträde den 19 januari 2022 behandlat remissvar gällande ”En skyldighet att beakta vissa samhällsintressen vid offentlig upphandling”. Remissvar bifogas.

Protokollsutdrag skickas när protokollet har justerats.

Regionstyrelsens arbetsutskott beslutar

1. Att anta remissvar av DS2021:31 En skyldighet att beakta vissa samhällsintressen vid offentlig upphandling.

På regionstyrelsens arbetsutskottets vägnar:

Lennarth Förberg (M)
Ordförande i regionstyrelsens arbetsutskott

Peter Lilja
Regiondirektör

Remissvar av DS2021:31 En skyldighet att beakta vissa samhällsintressen vid offentlig upphandling

Förslag till beslut

Regionstyrelsens arbetsutskott beslutar:

1. Att anta remissvar av DS2021:31 En skyldighet att beakta vissa samhällsintressen vid offentlig upphandling.

Sammanfattning

Region Blekinge instämmer med förslaget att den nuvarande regeln i lagen om offentlig upphandling, lagen om upphandling inom försörjningssektorerna och lagen om upphandling av koncessioner – enligt vilken en upphandlande myndighet eller enhet bör beakta miljöhänsyn samt sociala och arbetsrättsliga hänsyn om upphandlingens art motiverar detta – ska ersättas med en skyldighet att beakta miljön, människors hälsa, djuromsorg samt sociala och arbetsrättsliga aspekter när det är relevant med hänsyn till upphandlingens syfte.

Region Blekinge ifrågasätter om det finns anledning att särskilt reglera skyldighet att alltid beakta klimatet vid offentlig upphandling då klimatpåverkan ändå ingår i den skärpta regleringen som ersätter bör-regeln.

Region Blekinge instämmer med förslaget att upphandlande myndigheter ska besluta om riktlinjer om hur klimatet, miljön, människors hälsa, djuromsorg samt sociala och arbetsrättsliga aspekter ska beaktas vid offentlig upphandling. Det är dock av stor vikt att det för ett sådant arbete finns tydligt stöd för upphandlande myndigheter i form av vägledning som Upphandlingsmyndigheten bör få i uppdrag att ta fram innan lagändringarna träder ikraft.

Region Blekinge anser att den föreslagna regleringen ska tillämpas på det såväl det direktstyrda som det icke-direktivstyrda området och bör inkludera direktupphandling av sociala tjänster och andra särskilda tjänster.

Fördjupad ärendebeskrivning

Regleringen om att beakta miljön samt sociala och arbetsrättsliga aspekter skärps

Förslag:

Den nuvarande bör-regeln i upphandlingslagarna ersätts med en skyldighet att beakta samhällsintressena miljön samt sociala och arbetsrättsliga aspekter när det är relevant med hänsyn till upphandlingens syfte.

Det överlämnas till respektive upphandlande myndighet att själv bedöma hur de samhällsintressena bäst ska beaktas i varje enskild upphandling.

Kommentar:

Region Blekinge instämmer med förslaget. Den nuvarande bör-regeln rörande miljö- samt sociala och arbetsrättsliga hänsyn har till stor del varit tandlös och istället skapat onödig otydlighet för upphandlade myndigheter. En reglering som istället innebär skyldighet att beakta dessa samhällsintressen undanröjer de otydligheterna och ger bättre förutsättningar för att uppnå den nationella upphandlingsstrategins mål att offentlig upphandling ska fungera som en stark drivkraft för hållbar utveckling och kunna bidra till ett socialt hållbart samhälle.

Region Blekinge anser att det är viktigt att det finns väl utvecklade stöd för upphandlande myndigheter för att kunna göra bedömningen när det är relevant att beakta de samhällsintressena vid specifika upphandlingar. Upphandlingsmyndigheten behöver därför ta fram en vägledning för att stötta de upphandlande myndigheterna i det arbetet.

En skyldighet att beakta människors hälsa och djuromsorg införs

Förslag:

Skyldigheten att beakta vissa samhällsintressen ska även omfatta människors hälsa och djuromsorg när det är relevant med hänsyn till upphandlingens syfte.

Kommentar:

Region Blekinge instämmer med förslaget.

Klimatet ska alltid beaktas

Förslag:

En upphandlande myndighet ska alltid beakta klimatet vid offentlig upphandling.

Kommentar:

Region Blekinge instämmer delvis med förslaget, men ifrågasätter om det finns anledning att särskilt reglera skyldighet att alltid beakta klimatet vid offentlig upphandling eftersom det med naturlighet ingår i den skärpta regleringen som ersätter bör-regeln. Klimatet innefattas i begreppet miljö och hur de upphandlande myndigheterna beaktar klimatpåverkan kommer att behöva framgå av de riktlinjer som respektive upphandlande myndighet beslutar om. Det bör därför istället innefattas i den vägledning som Upphandlingsmyndigheten behöver ta fram för att stötta de upphandlande myndigheterna i deras arbete.

En skyldighet för upphandlande myndigheter och enheter att besluta om riktlinjer

Förslag:

Upphandlande myndigheter ska besluta om riktlinjer om hur klimatet, miljön, människors hälsa, djuromsorg samt sociala och arbetsrättsliga aspekter ska beaktas.

Det kan finnas anledning att ge Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att ta fram vägledning om riktlinjernas närmare innehåll för att underlätta upphandlande myndigheters arbete.

Det finns inte något behov av nya regler om dokumentation till följd av införandet av de nya skyldigheterna.

Kommentar:

Region Blekinge instämmer med förslaget. Ett steg mot att uppnå den nationella upphandlingsstrategins mål för en miljömässigt ansvarsfull offentlig upphandling som bidrar till ett socialt hållbart samhälle är att skapa en medvetenhet i den upphandlande myndighetens ledning och organisation. Ett arbete med att ta fram riktlinjer ger förutsättningar att mer tydligt koppla upphandlingsverksamheten till respektive upphandlande myndighets övergripande mål. Då skyldigheten att besluta om riktlinjer - som inte blir rättsligt bindande - är den enda praktiska skillnaden mot nuvarande bör-regel, är det av stor vikt att de upphandlande myndigheterna ges rätt förutsättningar till att göra det arbetet. Därför krävs att det finns tydligt stöd i form av vägledning som Upphandlingsmyndigheten bör få i uppdrag att ta fram innan lagändringarna träder ikraft.

Region Blekinge instämmer i att det saknas anledning att föreskriva en särskild dokumentationsplikt utöver den gällande.

Det icke direktivstyrda området

Förslag:

Den föreslagna regleringen ska, med undantag för direktupphandlingar, även tillämpas på det icke-direktivstyrda området och vid upphandling av sociala tjänster och andra särskilda tjänster.

Kommentar:

Region Blekinge instämmer med förslaget att regleringen även skall gälla vid annonspliktig upphandling på det direktivstyrda området. Med anledning av den kraftigt förhöjda direktupphandlingsgränsen som gäller för sociala tjänster och andra särskilda tjänster från 2022-02-01 (drygt 7,8 mnkr) anser Region Blekinge dock att det finns anledning att inkludera även direktupphandling av dem i regleringen.